Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ: ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

του

ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΑΜΑ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2017

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικής και Κοινωνικών Επιστημών

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ: ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Διπλωματική Εργασία στο Δίκαιο της Ενέργειας

Επιβλέπων Καθηγητής

Δρ. Νικόλαος Φαραντούρης

Κοσμήτορας/Διευθυντής Προγράμματος

Δρ. Αντώνης Μανιτάκης

Αφιέρωση

Η παρούσα διπλωματική εργασία μου έδωσε την ευκαιρία να διευρύνω τις γνώσεις μου πάνω σε ένα πολύ επίκαιρο και κρίσιμο τομέα που αφορά το μέλλον της πατρίδας μου. Για την ευκαιρία αυτή που μου δόθηκε θέλω να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου Δρ. Νικόλαο Φαραντούρη που αποδέχτηκε την εποπτεία της διπλωματικής μου εργασίας και για την καθοδήγηση του στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

Ιδιαίτερες όμως ευχαριστίες θα ήθελα να εκφράσω και στην οικογένεια μου, στην σύζυγο μου Ευδοκία και την κόρη μου Μαριάμ-Ήβη, για την συμπαράσταση και την δύναμη που μου έδιναν ώστε να επιτύχω τον σκοπό μου.

Περίληψη

Ο εντοπισμός υποθαλάσσιων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην κυπριακή ΑΟΖ και η προοπτική εκμετάλλευσης τους αποτελεί για την Κυπριακή Δημοκρατία την πιο σημαντική ευκαιρία για την ενεργειακή της ανεξαρτησία. Επιπρόσθετα, η ενέργεια θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην οικονομική και κοινωνική της ανάπτυξη, αλλά μπορεί να αποτελέσει και μια σημαντική παράμετρο για επίλυση του κυπριακού προβλήματος, το οποίο παραμένει άλυτο εδώ και 42 χρόνια.

Τα ορθά και μεθοδικά βήματα που έκανε διαχρονικά η Κυπριακή Δημοκρατία για την οριοθέτηση της Αποκλειστικής Οικονομικής της Ζώνης, εν μέσω απειλών και προκλήσεων από την Τουρκία, αποτελούν ίσως το σημαντικότερο στρατηγικό εργαλείο στην προσπάθεια αυτή. Η γεωστρατηγική θέση της Κύπρου ενισχύθηκε σε μεγάλο βαθμό τα τελευταία χρόνια λόγω της ενέργειας και της εδραίωσης της κυπριακής ΑΟΖ σε παγκόσμιο επίπεδο και επιπρόσθετα οι σημαντικές περιφερειακές συμμαχίες που συνάφθηκαν με τα γειτονικά της κράτη αδιαμφισβήτητα θα συμβάλουν σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη του νησιού σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης και της ασφάλειας.

Το διεθνές νομικό πλαίσιο που διέπει την οριοθέτηση των θαλασσών και τα δικαιώματα των κρατών σε σχέση με τους υποθαλάσσιους τους πόρους νομιμοποιούν τις ενέργειες της Κυπριακής Δημοκρατίας όσον αφορά την οριοθέτηση της Οικονομικής Αποκλειστικής της Ζώνης και κατ' επέκταση την αξιοποίηση και εκμετάλλευση του υποθαλάσσιου φυσικού της πλούτου.

Ανεξάρτητα όμως με τα νομικά της δικαιώματα της Κύπρου, επιβάλλεται να γίνουν και σημαντικές στρατηγικές κινήσεις από κυπριακής πλευράς για αντιμετώπιση των κινδύνων και των γεωστρατηγικών αλλαγών που παρουσιάζονται, ώστε να

θωρακιστεί η υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας ως κυρίαρχο και ανεξάρτητο κράτος και να της επιτρέψουν να υλοποιήσει τους ενεργειακούς της σχεδιασμούς.

Summary

The identification of underwater hydrocarbon deposits in the Cypriot EEZ and the prospect of exploitation, offers Cyprus Republic the most significant opportunity for energy independence. In addition, energy will contribute greatly to the economic and social development, but may also become an important parameter for the solution of the Cyprus problem, which remains unsolved for 42 years.

Correct and methodical steps undertaken by Cyprus Republic for delimitation of its Exclusive Economic Zone, among threats and challenges by Turkey, are perhaps the most important strategic tools in this effort. The geostrategic position of Cyprus was enhanced greatly in the recent years due to energy and the recognition of Cyprus EEZ worldwide. Additionally, the significant regional alliances signed with the neighbour countries will undoubtedly contribute greatly to the development of the island in various areas, including safety.

The international legal framework governing the demarcation of the seas and the rights of the countries, in relation to their underwater resources, legitimize the actions of Cyprus Democracy regarding to the delimitation of the Economic Exclusive Zone and hence the utilization and exploitation of undersea natural wealth.

But regardless Cyprus legal rights, some important strategic steps must be done by the Cypriote side in order to face the risks that appear and the geostrategic changes that take place. These must be done in order to shield the existence of Cyprus as a sovereign and independent country and allow Cyprus to implement its energy plans.